

Республика Татарстан
ГЛАВА ЮТАЗИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА

423950, п.г.т.Уруссу ул.Пушкина, 38
тел.: (85593) 2-80-13
факс: (85593) 2-62-20

Татарстан
Республикасы
ЮТАЗЫ МУНИЦИПАЛ
РАЙОНЫ БАШЛЫГЫ

423950, Урыссу ш.т.б. Пушкин урамы, 3
тел.: (85593) 2-80-13
факс: (85593) 2-62-20

ПОСТАНОВЛЕНИЕ
“25” 06 2018г.

КАРАР
№ 55

Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль
районы Советында һәм Башкарма комитетында
гражданнарның мөрәҗәгатьләрен карау һәм
шәхси кабул итүне тәэммин итү буенча
Эш тәртибен раслау турында

2006 елның 2 маеннан булган “Россия Федерациясе гражданнарының
мөрәҗәгатьләрен карау тәртибе турында”гы 59 санлы Федераль законга ярашлы
гражданнар мөрәҗәгатьләрен вакытында карау максатында, 2008 елның 25
декабреннән булган ”Коррупциягә каршы көрәш турында”гы 273 санлы
Федераль Законга, 2003 елның 12 маеннан булган “Татарстан Республикасында
гражданнар мөрәҗәгатьләре турында”гы 16 санлы Татарстан Республикасы
Законына, Министрлар Кабинетының 2006 елның 13 ноябреннән булган ”2006
елның 2 маеннан булган шәхси кабул итүне тәэммин итү буенча Татарстан
Республикасы дәүләт власте органнарының “Россия Федерациясе
гражданнарының мөрәҗәгатьләрен карау тәртибе турында”гы 159 санлы
Федераль Закон таләпләренә ярашлы шәхси кабул итүне тәэммин итү буенча
дәүләт власте органнары бурычлары турында”гы 537 санлы нигезләмәсенә,
шулай ук гражданнарының жирле үзидарә органнарына тәкъдимнәр, гаризалар,
шикаятыләр белән мөрәҗәгать итүләренә конституцион хокукны гамәлгә ашыру
максатында карар бирәм:

1. Кушымтага ярашлы Ютазы муниципаль районы Советында һәм башкарма
комитетында гражданнарны шәхси кабул итүне тәэммин итү турында гражданнар
мөрәҗәгатьләрен карау буенча Эш тәртибен расларга.

2. Ютазы муниципаль районы Советы һәм Башкарма комитеты вазифаи
затларына:

- гражданнарының мөрәҗәгатьләрен карау һәм шәхси кабул итүне оештыру
буенча Эш тәртибендә бәян ителгән рекомендацияләрне файдаланырга;

- гражданнар мөрәҗәгатьләрен карау, гражданнарны шәхси кабул итүне
уздыру һәм аларның проблемаларын объектив чишү өчен мөһим булган
шартларны тәэммин итәргә;

- кабул итү көнендә район чараларын планлаштырмаска.

3. Ютазы муниципаль районы халкына Ютазы муниципаль районы сайты аша гражданнарың язма һәм телдән мәрәжәгатьләре белән эшләү практикасы һәм аларны карау нәтиҗәләре турында дайми рәвештә мәгълүмат бирергә.

4. Элеге каарны Ютазы муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.

5. Ютазы муниципаль районы Башлыгының 2010 елның 26 февраленнән булган “Татарстан Республикасының Ютазы районы Советында гражданнар мәрәжәгатьләрен карау буенча муниципаль хезмәт күрсәту административ регламентын раслау турында” гы 11 санлы каарын көчен югалткан дип танырга.

6. Элеге каар үтәлешен контролльдә тотуны Ютазы муниципаль районы Советы аппараты житәкчесе Г.С. Фәхертдинөвага йөкләргә.

Ютазы муниципаль районы Башлыгы

Р.М. Нуриев.

Күшымта №1
Ютазы муниципаль районы
Башлыгы каарына
2018 елның “___”
№_____

Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Советында һәм Башкарма комитетында гражданныарның мөрәжәгатьләрен карау һәм шәхси кабул итүне тәэммин итү буенча

ЭШ ТӘРТИБЕ

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Элеге тәртип Россия Федерациясе гражданныарның язма һәм телдән булган мөрәжәгатьләрен (алга таба – мөрәжәгатьләр) кабул итү, учетка алу, теркәү, аларны карауны һәм үтәлешен контролльдә тоту кагыйдәләрен билгели, мөрәжәгатьләрдә булган мәгълүматны анализлау һәм гомумиләштерү тәртибен, мөрәжәгатьләрнең сәбәпләрен һәм характерын ачыклауны, шулай ук Ютазы муниципаль районы Советында һәм Башкарма комитетында гражданныарны кабул итүне оештыруны билгели.

Элеге Эш тәртибенең Нигезләмәләре 2006 елның 2 маеннан булган “Россия Федерациясе гражданныарның мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында”гы 59 санлы Федераль закон (алга таба – ФЗ), Татарстан Республикасының 2003 елның 12 маеннан маеннан булган Татарстан Республикасында гражданныар мөрәжәгатьләре турында”гы 16 санлы Законында билгеләнгән тәртиптә каралырга тиешле булган мөрәжәгатьләргә кагыла (алга таба – ТРЗ).

1.2. Гражданныарның язма мөрәжәгатьләре тәкъдимнәр, гаризалар һәм шикаятыләр төрендә керә.

1.3. Мөрәжәгатьләрне карау Совет һәм Башкарма комитет житәкчеләренең яки аларның язма йөкләмәләре буенча, компетенцияләре чикләрендә башка вазифаи затларның вазифаи бурычлары булып тора. Житәкчеләр мөрәжәгатьләрне карау буенча эшне дөрес оештыру һәм Советта һәм Башкарма комитеттә гражданныарны кабул итү буенча шәхси җаваплы.

1.4. Хәл ителешләре Совет һәм Башкарма комитет компетенциясенә кермәгән сораулары булган язма мөрәжәгатьләр, теркәлгәннән соң жиде көн эчендә тиешле органга яки мөрәжәгатьтә куелган сорауларны хәл итү аның компетенцияндә булган тиешле вазифаи затка жибәрелә, мөрәжәгатьне башка адреска жибәрү турында гражданинга язма төрдә хәбәр ителә (ФЗның 11 маддәсе, 1, 4 өлешләрендә күрсәтелгән очраклардан тыш). Бу жәһәттән язма хәбәр текстында Законның тиешле маддәсенә сылтама булырга тиеш. Уведомлениенең икенче нөсхәсе делога теркәп куела.

Әгәр язма мөрәжәгатьтә қуелган сорауларны хәл итү берничә дәүләт органы, жирле үзидарә органнары яки вазифаи затлар компетенциясенә карый икән, мөрәжәгатьнен күчermәсе теркәлгәннән соң жиде көн эчендә тиешле дәүләт органнарына, жирле үзидарә органнарына яки тиешле вазифаи затларга жибәрелә (ФЗның 8 статьясы 4 өлеше).

1.5. Шикаятынан һәм гамәлләреннән (гамәл кылмауларына) риза булмыйча жалоба бирелгән дәүләт органына, жирле үзидарә органына юнәлтү тыела (ФЗның 8 статьясы, 6 өлеше).

Әлеге тыю белән бәйле, мөрәжәгатьтә қуелган сорауларны хәл итү алар компетенциясенә кергән дәүләт органына, жирле үзидарә органына яки вазифаи затка жалобаны жибәрү мөмкин түгел икән, жалоба, гражданинга кире кайтарыла һәм аның тиешле карапра һәм гамәлгә (гамәл кылмауга) риза булмыйча, билгеләнгән тәртиптә судка мөрәжәгать итә алуды әйтеп (ФЗның 8 маддәсе, 7 өлеше).

1.6. Әгәр язма мөрәжәгать текстын уқырга мөмкин түгел икән, мөрәжәгатькә жавап бирелми, ул алар компетенциясенә ярашлы, карапуга дәүләт органына, жирле үзидарә органына һәм вазифаи затка жибәрелергә тиеш түгел, бу турида, әгәр дә аның фамилиясен һәм почта адресын уқырга мөмкин булса, мөрәжәгатьне жибәргән гражданинга хәбәр ителә (ФЗның 11 маддәсе, 4 өлеше). Әлеге мөрәжәгать делога теркәлә.

Язма мөрәжәгать тексты тәкъдимнәң, гаризаның һәм жалобаның асылын аңларга мөмкинлек бирми икән, мөрәжәгатькә жавап кайтарылмый һәм ул дәүләт органына, жирле үзидарә органына яки вазифаи затка, алар компетенциясенә ярашлы, жибәрелергә тиеш булмый, бу турида жиде көн дәвамында мөрәжәгатьне жибәргән гражданинга хәбәр ителә.

1.7. Язма мөрәжәгатьне жибәргән гражданинның фамилиясе һәм жавап юнәлтергә почта адресы булмаган очракта, жавап бирелми (ФЗның 11 маддәсеннәң 1 өлеше). Мондый мөрәжәгать аноним дип таныла һәм тиешле делога теркәлә.

Мондый мөрәжәгатьтә шәхси һәм ижтимагый куркынычсызлыкка янаган жинаятыләр һәм вакыйгалар туринда мәгълүмат булса, мөрәжәгать теркәлергә һәм тиешле компетентлы органнарга юнәлтелергә тиеш була.

1.8. Суд карапына шикаять белдереп язылган мөрәжәгать, аны жибәргән гражданинга, әлеге суд карапынан риза булмыйча гариза бирү тәртибен аңлатып, кире кайтарыла (ФЗның 11 статьясының 2 өлеше).

1.9. Әгәр дә кергән мөрәжәгатьтә әдәпsez, вазифалы затны хурлый торган, аның, шулай ук аның гайлә әгъзаларының тормышына, сәламәтлегенә һәм милегенә янаган сүзләр бар икән, ул анда қуелган сораулар асылы буенча жавапсыз калдырылырга мөмкин. Бу очракта мөрәжәгатьне жибәргән гражданинга мөрәжәгатькә хокуктан тупас файдалануга юл қуелырга тиеш булмавы туринда әйтеп (ФЗның 11 статьясы, 3 өлеше). Шул ук вакытта мөрәжәгать мәһим чаралар күрү өчен тиешле органга жибәрелә.

1.10. Әгәр дә гражданинның язма мөрәжәгатендә аңа элек сорауның асылы буенча күп тапкыр язма жаваплар бирелгән сорау язылган һәм бу жәһәттән мөрәжәгатьтә яңа дәлилләр һәм шартлар китерелми икән, әлеге

мөрәжәгать элек тә шул ук жирле үзидарә органына яки шул ук вазифаи затка (ФЗның 11 статьясы, 5 өлеше) жибәрелгән икән, житәкче чираттагы мөрәжәгатьнең нигезсез булуы турында һәм әлеге сорау буенча гражданин белән язышуны туктату турында карап кабул итәргә хокуклы. Әлеге карап турында мөрәжәгатьне жибәргән гражданинга житкерелә.

Әгәр дә җавабы 2017 елның 27 ноябреннән булган “Россия Федерациясендә гражданнар мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында” гы 355 санлы Федераль законның 10 статьясы, 4 өлешенә ярашлы, “Интернет” мәгълүмати-телекоммуникацион чөлтләренең Ютазы муниципаль районы сайтында урнаштырылган язма мөрәжәгать кергән икән, мөрәжәгатьне жибәргән гражданинга, аны теркәгәннән соң жиде көн эчендә мөрәжәгатьтә куелган сорауга җавап урнаштырылган “Интернет” информацион-телекоммуникацион чөлтәрендәге рәсми сайтның электрон адресы хәбәр ителә, шул ук вакытта суд карапына риза булмыйча язылган мөрәжәгать кире кайтарылмый.

1.11. Гражданнарны шәхси кабул итү, алдан язылу нигезендә, атна саен уздырыла.

1.12. Кабул итү урыны, кабул итү өчен билгеләнгән көннәр һәм сәгатьләр турында мәгълүмат, алдан язылу өчен телефоннар Интернет информацион-телекоммуникация чөлтәренең Ютазы муниципаль районы сайтында урнаштырыла.

1.13. Гражданнарны кабул итүне язу һәм учетка алу гражданнарны кабул итүне теркәү карточкасына, күшымтага ярашлы кертелә. Гариза бирүчегә кабул итүнең төгәл датасы һәм вакыты өстәмә рәвештә телефон аша хәбәр ителә.

1.14. Шәхси кабул итү вакытында гражданин аның шәхесен раслаучы документ күрсәтә (ФЗның 13 статьясының 2 өлеше).

1.15. Кабул итүче вазифаи (яки вәкаләтле) зат гражданинны игътибар белән тыңларга һәм аның мөрәжәгате асылын жентекле аңларга тиеш.

Телдән мөрәжәгатьтә бәян ителгән фактлар һәм шартлар аңлашылып торса һәм өстәмә тикшерүне таләп итмәсә, гражданин мөрәжәгатенә җавап шәхси кабул итү барышында телдән бирелергә мөмкин, бу турыда гражданинны шәхси кабул итү карточкасына язма теркәлә. Калган очракларда мөрәжәгатьтә куелган сораулар асылы буенча язма җавап бирелә (ФЗның 13 маддәсе, 3 өлеше). Шәхси кабул итү барышында кабул ителгән язма мөрәжәгать теркәлергә һәм әлеге Эш тәртибенә билгеләнгән тәртиптә каралырга тиеш. Әгәр мөрәжәгатьтә Совет яки Башкарма комитет компетенциясенә кермәгән сораулар була икән, гражданинга кайда һәм нинди тәртиптә мөрәжәгать итәргә мөмкин булуы турында аңлатма бирелә (ФЗның 13 статьясы 5 өлеше).

Шәхси кабул итү барышында гражданинның мөрәжәгатен алга таба караудан, әгәр аңа мөрәжәгатьтә куелган сораулар асылы буенча әлек җавап бирелсә, баш тартырга мөмкиннәр (ФЗның 13 статьясы, 6 өлеше).

1.16. Советның һәм Башкарма комитетның вазифаи затлары гражданнаргы шәхси кабул итү белән бәйле сораулар буенча башка жирле

ұзидарә органнарына, предприятиеләргә, оешмаларга һәм учреждениеләргә мөрәжәгать итү хокуқына ия, аларның житәкчеләре һәм хезмәткәрләре бурычлы:

- кирәkle белешмә һәм мәгълүмати материаллар тәкъдим итәргә (норматив хокукуй актларга ярашлы таратылырга тиеш булмаган мәгълүматлардан тыш);
- квалификацияле консультацияләр, элемтә белән тәэммин итәргә;
- кабул итү өчен хезмәткәрләр жибәрергә h.b.sh.

2. Гражданнарың хатларын кабул итү, теркәү һәм учетка алу

2.1. Почта аша килгән юлламаларга салынырга мөмкин булган шартлаучан, агулы һәм башка куркыныч нәрсәләрне табу һәм вакытында заарсызландыру максатында, алар тышкы яктан тикшерелә. Андый нәрсәләр булы ачыкландыра, яки алар бар дип шикләнелгәндә, хат белән алга таба эшләү туктатыла һәм куркынычсызлык органының тиешле подразделениесе белгече чакырыла. Белгеч чакырту белән бер үк вакытта почта юлламасын мәжбүри изоляцияләү кебек чаралар күрелергә тиеш.

Террорчылык актлары һәм башка жинаятыләр кылу белән янаган язма мөрәжәгатьләр алганда, оператив-эзләнү чаралары һәм тикшерү эшләре уздырганда файдаланырга мөмкин булган “эзләрне” саклау өчен чаралар күрелә.

2.2. Язма мөрәжәгатьләрне кабул иткәндә, аларны адресацияләү дөреслеге тикшерелә. Билгеләнеш буенча китерелмәгән хатлар кичекмәстән почта элемтәсе предприятиесенә, тиешле адресатка жибәрү өчен ачылмаган килеш кайтарыла.

Конвертларны ачкач, анда хат һәм документлар булы тикшерелә (ертылган документлар ябыштырыла), алар конвертка беркетелә, жибәрелгән документлар (паспорт, хәрби билет, хезмәт кенәгәсе, пенсия таныклыгы һәм башкалар, шулай ук фотосурәтләр һәм хатка башка күшымталар) хатка беркетелә. Күшымта яки хат текстының үзе булмавы ачыкландыра, бу турыда хат жибәрүчегә хәбәр ителә.

2.3. Советка яки башкарма комитетка кәгазыгә язылган төрдә яки электрон почта аша килгән барлык язма мөрәжәгатьләр тапшырылган моменттан соң өч көн эчендә теркәлә һәм электрон документлар әйләнеше системасына кертелергә тиеш.

2.4. Һәр мөрәжәгатькә тәртип буенча теркәү номеры билгеләнә. Һәр яца календар елда яца тапшырылган мөрәжәгатьләрнең нумерациясе беренче номердан башлана.

2.5. Ахыргы каарны чыгару өчен гражданин шикаятытә (жалобада) күрсәткән мәгълүматлар житәрлек булмаган чакта, гамәлләренә жалоба белдерелгән учреждениедән һәм заттан каар кабул ителүнең нигезлелеге турында нәтиҗә белән тикшерү материаллары сорала. Мөһим булган очракта, житәкче күрсәтмәсе буенча урында шикаятыне тикшерү өчен жирле

ұзидарә органнары хезмәткәрләренең комиссия белән баруы оештырылырга мөмкин.

2.7. Башкаручы мөрәжәгатькә жавапка күл куйган затлар белән бер үк вакытта аның эчтәлеге, бәян итунең ачыклыгы һәм төгәллеге, норматив актларга сылтамаларның дөреслеге өчен жаваплы.

2.8. Гражданнарның язмалары, барлық сораулары да тицшерелгән, алар буенча тиешле чаралар күрелгән һәм гамәлдәге закончалыкка ярашлы төгәл жаваплар бирелсә, хәл ителгән дип исәпләнә.

2.9. Советның һәм Башкарма комитетның житәкчеләре һәм башка вазифаи затлары:

а) мөрәжәгатьне объектив, төрле яклап һәм вакытында карауны тәэмин итәләр, мөһим булганда – мөрәжәгатьне жибәргән гражданин катнашында;

б) мөрәжәгатьне карау өчен башка дәүләт органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан һәм башка вазифаи затлардан документлар һәм материаллар сораталар;

в) гражданинның бозылган хокукларын, иреген һәм законлы мәнфәгатьләрен тергезүгә яки яклауга юнәлтелгән чаралар күрәләр;

г) мөрәжәгатьтә куелган сорауларның асылы буенча, ФЗның 11 статьясы 1-6 өлешләрдә күрсәтелгән очраклардан тыш, язма жаваплар бирәләр;

д) гражданинга, аның мөрәжәгатен компетенцияләренә ярашлы карау өчен башка жирле үзидарә органына яки башка вазифаи затка жибәрүләре турында хәбәр итәләр.

2.10. Советка гомуми файдаланудагы мәгълүмати системалар буенча кергән мөрәжәгать, Законда билгеләнгән тәртиптә каралырга тиеш (ФЗның 7 статьясы, 3 өлеше, 10 статьясы, 4 өлеше).

2.11. Мөрәжәгатьне караган вакытта анда булган мәгълүматларны, шулай ук гражданинның шәхси тормышына кагылган мәгълүматларны, аның ризалығыннан башка тарату тыела. Гражданинның жирле үзидарә органнарына мөрәжәгате факты турында мәгълүмат һәм куркынычсызлык органнарында мөрәжәгатьне карауга турыдан-туры мәнәсәбәте булмаган затларга аны карау нәтижәләре турында мәгълүмат таратылырга тиеш түгел. Мөрәжәгатьтә куелган сорауларны хәл итү алар компетенциясенә кергән дәүләт органына, жирле үзидарә органына яки вазифаи затка язма мөрәжәгать жибәрү мәгълүматларны тарату булып исәпләнми (ФЗның 6 статьясы 2 өлеше).

2.12. Гражданнарның Советка, Башкарма комитетка яки вазифаи затка кергән язма мөрәжәгатьләре, теркәлгәннән соң, алар компетенциясенә ярашлы, 30 көн дәвамында карала.

2.13. Советка һәм Башкарма комитетка кергән мөрәжәгатьләрне карау срогоның башлануы булып аларны органды теркәү көне санала. Мөрәжәгатьләрне карау срогоның ахыры булып мөрәжәгать авторына жавапка күл кую датасы санала.

2.14. Билгеләнгән тәртиптә каралган мөрәжәгатьләр буенча каарлар чикле рәвештә таратылучы хезмәт мәгълүматына кертелә алмый.

Әгәр мәрәжәгатьтә қуелган сорауның асылы дәүләти яки Федераль закон белән сакланучы серне ачу белән бәйле икән, мәрәжәгатьне жибәргән гражданинга анда қуелган сорауга җавап бирү күрсәтелгән мәгълүматны таратырга ярамавы сәбәпле мөмкин булмавы турында хәбәр ителә (ФЗның 11 статьясы, 6 өлеше).

2.15. Язма мәрәжәгатькә җавап район Башлыгы, Башкарма комитет жиәкчесе, район Башлыгы урынбасары, Совет Аппараты бланкында әзерләнә һәм аңа житәкче, яки моңа вәкаләтле вазифаи зат қул күя.

Электрон документ формасындағы мәрәжәгатькә җавап электрон документ формасында Совет яки Башкарма комитет вазифаи затына электрон документ фориасында кергән мәрәжәгатьтә күрсәтелгән электрон почта адресы, язма формада Совет яки Башкарма комитет вазифаи затына кергән мәрәжәгатькә җавап – почта адресы буенча – язма формада жибәрелә. Моннан тыш, Совет яки Башкарма комитет вазифаи затына кергән билгесез затлар даирәсенә қагылган тәкъдиме, гаризасы, шикаяте булган, аерым алганда, билгесез затлар даирәсе мөнәсәбәтендә чыгарылган суд карарыннан риза булмыйча язылган мәрәжәгатькә җавап 2006 елның 2 маеннан булган “Россия Федерациясендә гражданныар мәрәжәгатьләрен карау тәртибе турында”гы №59-ФЗ Федераль Законның 6 статьясы 2 өлеше (алга таба – Федераль закон) таләпләрен үтәп, “Интернет” мәгълүмати-телекоммуникацион чөлтәрендә, Ютазы муниципаль районы сайтында урнаштырылырга мөмкин.

Ике яки аннан артыграк затлар мәрәжәгатенә (коллектив мәрәжәгать) җавап аңа қул куйган беренче кеше исеменә жибәрелә (әгәр мәрәжәгатьтә аерым зат күрсәтмәгән булса) яки кайбер очракларда – мондый мәрәжәгаткә қул куйган затларның һәрберсенә.

2.16. Гражданнар Советка яки Башкарма комитетка һәм аларның вазифаи затларына Татарстан Республикасының дәүләт телләрендә, туган телләрендә яки Россия Федерациясе халыкларының башка үзләре белгән теләсә кайсы телендә мәрәжәгать итәргә хокуклы. Жаваплар мәрәжәгать язылган телдә бирелә. Мәрәжәгать телендә җавап бирү мөмкинлеге булмаган очракта, Татарстан республикасының дәүләт телләре файдаланыла (ТР Законының II бүлегенең 5 статьясы).

2.17. Советның һәм Башкарма комитетның гражданнар мәрәжәгатьләре буенча делопроизводствосы башка төрдәге делопроизводстволардан аерым, хокукый актлар таләпләренә ярашлы алыш барыла.

3. Ааерым мәрәжәгать төрләре белән эшләү

3.1. Депутатлар мәрәжәгатьләре.

Депутат хаты булып, қагыйдә буенча, документ бланкында язылган һәм депутат (депутатлар) имzasы қуелган мәрәжәгать санала.

Депутатлар мәрәжәгатьләре җиде көн дәвамында карала һәм, әлеге сроттан соңламыйча, депутатка соралған мәгълүматы жибәрелә.

Депутатлар мөрәжәгатьләре аерым контроль астына алына.

3.2. Кабаттан язылган хатлар.

Кабаттан язылган хатлар булып, әгәр беренче мөрәжәгать китерелгән вакыттан соң закончалык белән билгеләнгән карау срокы үтеп китсә, яки мөрәжәгать итүче аның мөрәжәгате буенча кабул ителгән карап белән риза булмаса, бер үк кешедән бер үк сораву буенча килгән тәкъдимнәр, гаризалар һәм шикаятыләр санала.

Яңадан хат килү очрагында, аңа булган хат язышулар һәм теркәү-контроль карточкасы сайланып (теркәлеп) куела.

Бер үк авторның төрле сораулар буенча язылган хатлары кабаттан язылган мөрәжәгать булып саналмый.

3.3. Сукырларның рельефлы-нокталы шрифтта язылган хатлары тәрҗемә итү өчен Бөтенроссия сукырлар жәмғыяте бүлекчәсенә жибәрелә. Тәрҗемә иткәннән соң, мөрәжәгатьләр белгечләр каравына тапшырыла. Аларны карау срокы тәрҗемә кергән көннән башлап санала.

4. Ришвәтчелек юнәлешендәге фактлар буенча гражданнар мөрәжәгатьләре белән эшләү тәртибе

4.1. Коррупцион юнәлештәге фактлар буенча гражданнар мөрәжәгатьләре үз эченә вазифаи затларның ришвәтчеллеген һәм янап акча алу, хезмәт тәртибе таләпләрен бозу, шулай ук хезмәт урыны белән файдалану билгеләре булган башка гамәлләр кылуны ала.

4.2. Коррупцион юнәлештәге фактлар буенча Советка кергән гражданнар мөрәжәгатьләре әлеге Тәртиптә билгеләнгән рәвештә каралырга тиеш.

4.3. Мөмкин булган коррупцион хокук бозулар турында мәгълумат ачыкланган мөрәжәгатьне баштагы карау процедурасын уздырганнан соң, мөрәжәгать кичекмәстән район Башлыгына тапшырыла. Башлык резолюция сала һәм башкаручыларны билгели. Мөрәжәгатьне карау аерым контрольгә куела.

4.4. Коррупцион юнәлештәге фактлар буенча гражданнар мөрәжәгатьләрен караганда, анда булган мәгълуматны тарату, шулай ук аның рөхсәтеннән башка гражданиның шәхси тормышына кагылган мәгълуматларны тарату рөхсәт ителми. Карапчы сорауның барлык шартларын ачыклауга кадәр мөрәжәгатьтә куелган сорауларны хәл итү аның компетенциясенә кергән вазифаи затка язма мөрәжәгать жибәрү мәгълуматны тарату дип исәпләнми.

4.5. Карапы яки гамәлләре (гамәл кылмавы) аны язу сәбәбе булып торган мөрәжәгать дәүләт органына, җирле үзидарә органына яки вазифаи затка жибәрелми.

4.6. Мөрәжәгатьтә әзерләнүче, кылынучы яки кылынган хокукка каршы гамәл, хокукка каршы гамәлне әзерләүче, кылучы зат турында мәгълумат бар икән, мәгълумат теркәлә һәм компетенциясенә ярашлы дәүләт органына жибәрелә.

4.7. Мөрәжәгатьтә муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәт белән бәйле бурычларын, чикләүләрен һәм тыюларны, шулай ук хезмәт тәртибе таләпләрен үтәмәве, муниципаль хезмәткәрдә мәнфәгатьләр каршылыгына китергән һәм китерергә мөмкин булган шәхсии қызыксынучанлык булса, мәнфәгатьләр конфликтты турында, муниципаль хезмәткәрнең башка ришвәтчел хокук бозулар турында мәгълүмат язылган икән, район Башлыгы, мөрәжәгатьтә бәян ителгән фактлар мөнәсәбәтендә, тикшерү уздыруның максатка ярашлы булуы турында каарны Башлыкның коррупциягә каршы көрәш буенча ярдәмчесенең докладной язмасы нигезендә кабул итә. Элеге тикшерү хезмәт тәртибе таләпләрен үтәүне тикшерү (муниципаль хезмәткәрнең чикләүләр һәм тыюлар, мәнфәгатьләр конфликттына юл куймау яки аны җайга салу турында таләпләрне үтәве, аның тарафыннан Татарстан Республикасы Президентының 2015 елның 2 февраленнән булган “Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт башкарга дәгъва иткән гражданнар һәм Татарстан Республикасында муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан тапшырылган мәгълүматларның дөреслеген һәм тулылыгын тикшерү һәм Татарстан Республикасында муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт урынындагы тәртибенә таләпләр турында”гы №УП-71 Указына ярашлы уздырыла.

4.8. Әгәр мөрәжәгатьтә бәян ителгән фактлар оператив-эзләү чаралары уздыру юлы белән тикшерүне таләп итә икән, мөрәжәгатьне карау процессында оператив-эзләү эшчәнлеген гамәлгә ашыруга вәкаләтле дәүләт органнарына запрос жибәрелә.

4.9. Әгәр әлеге тикшерүне уздырганда муниципаль хезмәткәрнең эштәге тәртибенә карата таләпләрне яки мәнфәгатьләр конфликттың җайга салу буенча таләпләрне үтәмәвен раслаган фактлар ачыклана икән, район Башлыгы тикшерү материалларын Ютазы муниципаль районның муниципаль хезмәткәрләрнең, муниципаль вазифаларны үтәүче вазифаи затларның хезмәт тәртибенә таләпләрне үтәү, һәм мәнфәгатьләр конфликттың җайга салу буенча комиссиягә (алга таба – комиссия) тапшыру турында каар кабул итә.

Әлеге сорауны карау турында каар кабул иткәндә, Комиссия утырышында утырышның, датасы, вакыты һәм урыны билгеләнә, шулай ук норматив-хокукый актларга ярашлы, Комиссия утырышын әзерләү буенча эш оештырыла.

4.10. Мөрәжәгатьтә куелган сораулар асылы буенча аны язучыга жавапта уздырылган чаралар һәм тикшерүләр нәтижәләре, Комиссия каарлары (булганда) буенча мәгълүмат, шулай ук күрелгән чаралар, муниципаль хезмәткәргә жаваплылык чаралары куллану, шулай ук тикшерү уздыру өчен нигез булмавы һәм ришвәтчелек фактларының расланмавы турында мәгълүмат язылырга тиеш.

4.11. Мөрәжәгать, гражданинга мөрәжәгатьтә куелган барлык сорауларына жавап язганнан соң контролъдән алына.

5. Гражданнар мөрәжәгатьләре белән эшләр торышын тикшерү һәм аларны карауны контролъдә тоту. Мөрәжәгатьләрдәге мәгълүматны анализлау һәм гомумиләштерү

Советның һәм Башкарма комитетның вазифаи затлары үзләренең компетенцияләре чикләрендә мөрәжәгатьләрне карау тәртибен гамәлгә ашыра, гражданныардан кергән мөрәжәгатьләр эчтәлегенә анализ ясый, гражданныарның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен чикләү (бозу) сәбәпләрен ачыклау һәм аларны бетерү буенча чаралар күрә (ФЗның 14 статьясы).

5.2. Йәр квартал нәтиҗәләре буенча гражданныардан кергән мөрәжәгатьләргә һәм аларны карауга анализ ясау тәкъдим ителә. Әлеге анализ буенча отчет Ютазы муниципаль районы сайтында урнаштырылырга тиеш.

5.3. Советта һәм Башкарма комитетта башкару сроклары буенча каралу нәтиҗәләре турында мөрәжәгать авторына жавап бирелергә яки тиешле органнар һәм вазифаи затлар запросы буенча мәгълүмат бирелергә тиешле барлык мөрәжәгатьләр контролъгә алынырга тиеш.

5.4. Контроль буенча турыдан-туры эш контроль буенча вәкаләтләргә ия вазифаи затларга йөкләнә.

Мондый контрольне гамәлгә ашыручи затлар түбәндәгә хокукларга ия:

а) башкаручылар һәм аларның турыдан-туры житәкчеләреннән мөрәжәгатьне карау барышы турында мәгълүмат сорарга;

б) билгеләнгән тәртиптә мөрәжәгатьләрне карау торышын чагылдырган материаллар белән танышырга;

мөрәжәгатьләрне карауга контроль барышында ачыланган кимчелекләрдән арыну буенча тиешле вазифаи затларга тәкъдимнәр кертергә.

5.5. Мөрәжәгатьләр белән эшләр торышы (кыскача информацион-статистик мәгълүмат, мөрәжәгатьләр белән эшне камилләштерү буенча үткәрелгән чаралар һ.б.ш.) жирле үзидарә органнары эшчәнлеге турында еллык отчетларда һәм массакуләм мәгълүмат чараларында чагылдырылырга мөмкин.

Ютазы муниципаль районы
Башлыгы
каарына №2 күшүмтә
елдан №_____

ГРАЖДАННАРНЫ КАБУЛ ИТУНЕ ИСӘПКӘ АЛУ КАРТОЧКАСЫ

№ _____ - ШК Кабул итү датасы «_____» 20____ г.

Фамилиясе, исеме, этисенен

исеме _____

Адресы _____

Телефоны _____

Социаль хэле _____

Ташламалы

состав _____

Кабул итүнен кабатлануы: эйе,

юк _____

Мөрәжәгатьнең кыскача эчтәлеге _____

Кабул итү

нәтижәсе _____

Эңгэмәне алыш

барды _____

Имза _____

Телдән жавапка риза _____

Имза _____

Үтәлү турсында язма

Контрольдән алынды « » 20__

Имза _____

—